

LANDBRUGSRÅDET

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Att: Lisbet Nielsen

Fødevestyrelsen
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg

26. september 2008
SKO
Tlf.: 33 39 42 64
Fax: 33 39 41 50
sko@landbrug.dk

Vedr.: Det Rådgivende Fødevareudvalgs og Fødevestyrelsens høring over forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (fødevarekontrol og sanktionsmuligheder m.v., hjemmel til gennemførelse af forbrugertest, gensidig anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer).

Med henvisning til Fødevestyrelsens skrivelse af 5. september 2008 om ovenstående skal Landbrugsrådet på vegne af medlemmerne i brancheorganisationerne og virksomhederne bemærke følgende:

Aftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen om en "*Plan for nul-tolerance*" blev implementeret i lov nr. 1549¹⁾ på baggrund af sagen om Tannis Food, som til det tyske marked efter det oplyste havde leveret ca. 80 tons frosset kalkunkød med overskreden holdbarhedsdato uden relevante handelsdokumenter, og sagen om Thulin Kød Engros som efter det oplyste bl.a. solgte kød med overskreden holdbarhed.

Nul-toleranceplanens hovedsigte har været at skærpe sanktionsmulighederne i form af højere bøder og mere konsekvent bødesanktionering på udvalgte områder.

På baggrund af ovennævnte hændelser i to mindre virksomheder blev der således med lov nr. 1549 indført skærpede sanktioner for alle fødevareproducenter, dels i form af bøder, dels med indførelse af nye kriterier for udmåling af bødestraf.

I vores høringssvar til lov nr. 1549 gjorde vi opmærksom på, at vi finder det relevant at slå konsekvent og mærkbart ned på de fødevareproducenter, der bevidst omgår lovgivningen og laver egne regler for fødevareproduktionen.

¹⁾ Lov nr. 1549 af 20. december 2006 om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til fødevarebutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Vi kan konstatere, at nultoleranceplanen siden sin implementering har haft mærkbar og negativ indflydelse på den generelle kontroludøvelse, og sanktionering med bøder er blevet håndhævet ved den mindste fejl. Der har således udviklet sig en praksis, hvor seriøse bestræbelser på at producere sikre fødevarer mødes med bødeblokken, hvilket vi finder er helt uacceptabelt og må høre op. Kontrollen har således undladt at føre en dialog med virksomheder, der begår mindre fejl, hvilket ikke fremmer virksomhedernes mulighed for at overholde loven, og en konkret vurdering af den enkelte fejl eller u hensigtsmæssighed i forhold til valg af reaktion har ikke fundet sted. På den måde er det almindelige forvaltningsmæssige princip om proportionalitet, som også fødevarekontrolmyndighederne er underlagt, blevet sat ud af kraft, hvilket er stærkt betænkeligt.

Reelt finder vi, at fødevarekontrollen har overfortolket lovens formål og helt konkret bestemmelse om strafskærping, hvilket illustreres af nedenstående eksempler:

- Fødevarevirksomhed godkendt til salg af færdigpakkede fødevarer direkte til forbrugerne fra salgsvogn, aktiviteter i virksomheden er uddeling af smagsprøver på spegepølser eller stegte pølser i forbindelse med salg af de pågældende færdigpakkede fødevarer. Aktiviteterne varer sædvanligvis 3-4 timer. Adgang til håndvask og anvendt kniv sker i håndvask i salgsvognen. Der forefindes kun koldt vand i vandhanen, men der anvendes alcogel til hånddesinfektion og vand opvarmes i elkedel til opvask af kniv og spækkebræt. Virksomheden får 10.000 kr. i bøde for ikke at have varmt vand i vandhanen.

- Fødevaremyndighederne kommer på uanmeldt besøg på virksomheden vedr. virksomhedens egenkontrol, hvor den ansvarlige for egenkontrollen, og i den sammenhæng relevante person, ikke er til stede. Fødevaremyndighederne udsteder i den forbindelse et bødeforlæg i relation til egenkontrollen, idet der dog ikke konstateres konkrete fejl vedr. mærkning. Der træffes efter virksomhedens opfattelse afgørelse i en sag på et ikke fuldt ud oplyst grundlag, og efterfølgende initiativer fra virksomheden om opklaring af forholdene afvises.

Der er behov for en ændret holdning hos Fødevarekontrollen, hvilket også understreges i fødevareforliget fra maj 2007, hvor der lægges vægt på at styrke vejledning og dialog.

Det afgørende for kontrollen må være om en evt. overtrædelse er forsætlig og dermed en bevidst omgåelse af fødevarerlovgivningen, som bør udløse en øjeblikkelig sanktion, eller om virksomheden generelt efterlever lovgivningen, men begår mindre fejl, der kan rettes op på.

Vi opfordrer i forlængelse heraf til, at bøden fastsættes efter forseelsens karakter og dens betydning for fødevarerens sikkerhed - og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet - og ikke efter virksomhedsstørrelse, og at en evt. overtrædelse holdes op mod de almindelige bestemmelser om straffastsættelse i straffelovens kapitel 10. Disse generelle overvejelser synes umiddelbart tilstrækkelige i forhold til at vurdere en given overtrædelse og valg af evt. sanktion.

Vi ser tillige gerne, at der ses nærmere på, hvordan de øvrige instrukser, som er affødt af nul-toleranceplanen, herunder instruks vedrørende politianmeldelse med påstand om fængselsstraf, bedst inddrages i de igangværende politiske drøftelser om nultoleranceplanen.

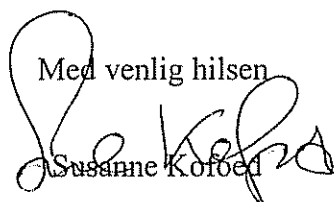
Vi finder det i øvrigt særdeles relevant, at der ses nærmere på, hvordan bødeniveauet for den enkelte overtrædelse konkret fastsættes. Da anvendelse af administrativt bødeforlæg som udgangspunkt kræver, at der er en fast domspraksis på området, er det retssikkerhedsmæssigt særdeles vigtigt, at bødeniveauet og sanktioneringen konkret følger denne praksis. Forholdet har os bekendt ikke været gjort til genstand for en nærmere undersøgelse, og vi opfordrer til, at emnet behandles nu.

Vi konstaterer, at Fødevarestyrelsen ophæver den gældende instruks vedrørende mere konsekvent bødesanktionering på udvalgte områder. Vi ser gerne, at der sker en evaluering af den kommende kontrolpraksis efter en passende periode, hvilket vi foreslår skrevet ind i lovforslaget.

I henhold til gældende kontrolpraksis gives der p.t. ikke opsættende virkning i forhold til indskærpelser givet af fødevaremyndighederne. Det medfører, at kontrolmyndighederne har mulighed for at udstede et bødeforlæg ved efterfølgende besøg, uden at der er sket en prøvelse af indskærpelsens gyldighed. Det mener vi er særdeles u hensigtsmæssigt og opfordrer til, at der ses nærmere på forholdet.

For så vidt angår det øvrige indhold i lovforslaget om sammenlignende test af fødevarer finder vi umiddelbart, at ministeriet fortsat kan benytte sig af mulighederne herfor i regi af Forbrugerstyrelsen, således er der ikke umiddelbart behov for at opbygge parallelle og udvidede systemer.

Bestemmelsen om anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer i relation til hygiejne, har vi ikke særlige bemærkninger til.

Med venlig hilsen

Susanne Korfod